

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10K* félvre 5 K.
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Tapolcza ünnepe.

Az Önkéntes Tűzoltó-Egyesület
negyven éves jubileuma.

A Dunántul alakult Önkéntes Tűzoltó egyesületek között a Tapolczai Önkéntes tűzoltó egyesület volt a második. Az első Sopronban alakult. Utána egy-két évre 1869 ben dr. Hajós Mihály, jelenleg alsólendvai ügyvéd, akkor Tapolcza község jegyzőjének kezdeményezésére nagy lelkesedés közt alakult Tapolczán is az egyesület, amely akkor egyedüli egyesület volt itt, vezető szerepet vivén minden társadalmi mozgalomban. Tömrőült itt akkor e szent célra a község minden előkelő polgára.

Negyven év. Hosszu idő nemesak az ember, de egy egyesület életében is. Hosszu ideig egyedül álló virágzó egyesülete volt Tapolczának. — Idők folyamán az egyesület iránt táplált lelkesedés lángja szunyadni kezdett, de valahányszor sikra kellett az egyesület tagjainak szállani a tűzvészszel szemben, mindannyiszor az érdeklődés lángja egy-egy rövid időre ismét életre kelt. A község kulturális és társadalmi fejlődésével több és több egyesület keletkezett, úgy, hogy ma már Tapolczán 28 egyesület között bizony nagyon is megoszlik az érdeklődés. Mindezek között a Tűzoltó egyesület szerényen huzódik meg, csak akkor tudja, látja közönségünk annak szükséges voltát és nemes célját,

midőn a vész küzdelemre szólítja annak önfeláldozó, működő tagjait.

A sok egyesület között bátran elmondhatjuk, hogy egyik sem szolgál oly nemes célt, mint a tűzoltó egyesület és azt is elmondhatjuk, hogy egyikre sincs oly égető szüksége a társadalomnak, mint erre, amely foglalkozás, vallás, társadalmi állás tekintete nélkül szolgálja a felebaráti szeretet parancsolta kötelességet.

Ezen szerény, de annál nemesebb célt szolgáló egyesület kér magának Tapolcza közönsége részéről egy kis figyelmet akkor, midőn negyven éves fennállását ünnepli, amely nemcsak az egyesület ünnepe, hanem ünnepének kell lennie Tapolcza egész közönségének.

Önmagunkat becsüljük meg, ha az egyesületet becsüljük. Adjon Tapolcza nagyközönsége 1 lkesedést a további munkára az egyesület tagjainak, akik legtöbbször szerény munkás, legtöbbször vagyontalan emberek, kik minden rendű és rangu felebarátaiért legnagyobb kincsüket, egészségüket, életüket kockáztatják a vészben, midőn a pusztító elemmel felveszik a harcot, hogy embertársaik vagytonát, sokszor életét mentse meg.

Az egyesület vezetősége elhatározta, hogy 40 éves fennállását, amikor a vármegyei tűzoltó szövetség is megtisztelti az egyesületet ez évforduló alkalmával, mert Tapolczán tartja rendes közgyűlését, — zászlószenteléssel kapcsolja egybe.

Ha ma már 5—10 évet is jubilálnak, sokkal kisebb célt szolgáló egyesületek, nem indokolt-e akkor, hogy e szent célt szolgáló egyesület 40 éves fennállását ünnepelje?

A további összetartást kívánja ápolni akkor, midőn az együvétartozás szent jelvényét szerezte meg az egyesület, amelyet ez alkalommal fog ünnepélyesség keretben felavatni, augusztus 22-én.

Egyébként közönségünk tájékozása szempontjából alább közöljük egész terjedelmében a díszes kiállítás meghívó és az ünnepély sorrendjének szövegét.

Az 1907. év folyamán megtartott vármegyei tűzoltó szövetségi közgyűlés határozatából Tapolcza nagyközönségnek, illetőleg a Tapolczai Önkéntes tűzoltó egyesületnek jutott azon szerencse, hogy Zalavármegyei tűzoltó szövetsége a folyó évi rendes közgyűlését Tapolczán fogja megtartani.

A Tapolczai Önkéntes Tűzoltó egyesület a folyó évben töltötte be emberbaráti szeretettől áthatott működésének 40 éves évfordulóját.

Az összetartás, a bajtársi és felebaráti szeretet ápolása céljából elhatároztuk, hogy zászlót szerzünk be, amelynek felavatásával kívánjuk az évfordulót megünnepelni. Díszes zászlót szereztünk be; az együvé tartozás eme szent jelvényének felavatása alkalmából folyó évi augusztus hó 22-én zászlószentelési és negyven éves jubileumi ünnepélyt tartunk.

Örömmel hívjuk meg e hármass ünnepélyünkre s kérjük, hogy annak emeléséhez becses megjelenésével hozzájárulni sziveskedjék; szerencsétlenül minket, jöjjön közénk örömlenket fokozni, hogy együtt érez-

T Á R C A.

Cigányokról.

— Tanulmány. —
Írta: Vörös György.

8. folytatás.

Előbbi cikkemben szölköttem a cigány két, elsőrangú és rendű foglalkozásáról, a vasiparról és a művészi foglalkozásáról, a zene kultiválásáról.

Ne higgye valaki, hogy a cigány csak ahhoz ért. Oh nem! A faipar a cigány kezében épen olyan kezekben van, mint akár melyik fehér emberében.

A teknővájó cigányok ne higgyük, hogy más faj! Oh nem, ők szintén azonos eredetűek a kóborló, kolompár cigányokkal.

Ami azonban az erkölceiket illetik: legálább is 50 százalékkal szolidabbak.

A teknővájó cigányt oláh cigánynak azért tartja népünk, mert leginkább oláh vidéken tartózkodik, odaköti őt ugyanis foglalkozása. A máramarosi, beregi ungi és az Oláhországgal határos Kárpátok vidéket és Erdélyt lakja leginkább. Egész nap ülőhelyben rendkívüli kitartással dolgozik. Teknőt váj, fát dönt. Ebédnél hagyja csak félben a munkát.

Ebédje egy darab kenyér és jó avas szalonna, mennél avasabb, annál jobb. Szatmár megyében, az Avas hegységéből árulni

lejött teknő vájó cigány családokat ismerem, akik naponta 3 órát aludtak; de csak az Isten szabad ege alatt; a nappalnak és az éjszakának többi részét munkával töltötték.

A család minnenegyik tagja dolgozik. A férfiak, a nők, a gyermekek egyaránt.

Egy rossz szokás! láttam náluk: az öszszekuporgatott pénzt egy szép napon, rendszeren vasárnap délután elfecsérik, elisszák. Másnap reggel azonban már elülről kezdik, gyűjtik a pénzt, egész héten koplálnak csak azért, hogy vasárnapra legyen elkölteni valójuk. — Innen veszi szerintem alapját az a közmondás: „cigány tempót tart: máma hopp, holnap kopp” — állítja népünk arról az egyénről, aki beosztani jövedelmét nem tudja.

A oláh vagy teknővájó cigány letelepedett, „gletcsőre” nyelvben szegény törzshöz tartozik.

Jellemző tulajdonságuk a felette füstös kép; koromfekete hajzat; mit a teknővájó cigány kinecsért levágni nem engedne.

Vak hite az, hogy az ereje hajában van.

A teknővájó cigányban a vad szenvedély akkor tör ki, amikor berugott fejjel verkedésbe kezd. Nem bot, vagy bicska kell, nem: neki fejsze kell; halálfia a vetélytársak egyike. Oláh cigány az oláh lakta vidéken a nyelvét ugyszólván teljesen feleli: a nyelvé csupa oláh szó. Innen érthető, ha

a nyelvére büszke „körtörár” — törzs őt gyűlöli.

A cigány nem csak az iparra született, a kupeczkedés, amely a kereskedelemnek egy kores fajtája, szintén szakmája.

A kóborló cigány rendszeren lóval üzérkedik, míg a kolompár cigány a vas, addig a teknő vájó cigány faáruival folytat kereskedést.

Ezeket a tulajdonságokat az általam készített és felsőbb körök figyelmébe ajánlott „Törvénytervezet a cigány ügy rendzéséről” szóló művemben is óhajtanám felhasználni.

Nézzünk végig például egy lókupec cigányt a vásáran. Van-e Istennek teremtménye, embernek szülötte, aki különb üzleti szellemben képes volna áruit magasztatva megvételre ajánlani, mint ő.

Hiába minden ellenszenv a cigány fajiránt, szöba áll vele a félvásár; megvetni nem lehet, élvezet hallgatni esküjét, amint bizonyítja, hogy „a pej jó ló, semmi hibája nincs; csak vasat nem eszik és a bőrre nagyon féltékeny”.

Persze a vevő azt gondolja, hiszen vasat vele ugysem etetek, fára nem küldöm, ha a bőrre féltékeny, csak szeretem. . . .

Ez az ő hite, valójában ezt jelenti: zabolát szájába nem vesz, hidon keresztül nem megy, szerszámot nem tűr.

Hogy a „szemem folyjon ki itt” (a térdre mutat) mindennapi cigánykupec átkozó-

ve üljük meg a jövő nemzedékre is buzditólag ható ünnepet.

Kérjük, hogy az ide mellékelt zászlószeget szívesen fogadni s a fölavatás napján zászlónk nyelébe beverni szíveskedjék.

Mellékelve csatoljuk ünnepélyünk sorrendjét s a testületek részére bejelentő ívet, mely utóbbit kérjük mielőbb, — legkésőbb azonban augusztus hó 15-ig visszaküldeni, hogy az elszállásoláshoz kellő időben gondoskodhassunk.

Tapolcza, 1909. évi július hó 15-én.

Bajtársi üdvözléssel:

Körtzer György

a zalavármegyei tűzoltó szövetség elnöke.

Szigethy Ödön,
parancsnok.

Glazer Sándor

a Tapolcai Önk. Tűzoltó egyesület elnöke.

A jubileumi ünnepély sorrendje a következő:

Augusztus hó 21-én:

1. A vidéki testületek fogadtatása.
2. Délután 7 órakor a zalavármegyei tűzoltó szövetség választmányi gyűlése a községi háza tanácstermében.
3. Ismerkedési estély a Kovács Györgyné vendéglő helyiségében.

Augusztus hó 22-én:

4. Reggel 5 órakor zenekaros ébresztő.
5. Reggel 7 órakor gyülekezés az őrtanyán.
6. Reggel 8 órakor kivonulás a pályaudvarra az érkező testületek és vendégek fogadtatására.
7. Déléltől fél 10 órakor az összes tűzoltóság felvonulása bevont zászlóval, koszorú leányokkal. Öngyűlése Glazer Sándorné urnó zászlóanyához s bevonulás a zászlóanyával a templomba.
8. Déléltől 10 órakor ünnepi mise.
9. Mise után a zászló felszentelése és a zászlószegek beverése.
10. A zászló felszentelése után a vidéki és a helybeli tűzoltó testületek díszmenete a felszentelt zászló és zászlóanyákkal.
11. Déléltől 11 és fél órakor Zalavármegyei tűzoltó szövetségének közgyűlése a város háza tanácstermében.
- Ezzel kapcsolatban ünnepi beszéd és a Tapolczai Önk. Tűzoltó egyesület 40 éves történetének rövid előadása.
12. Délután 1 órakor társas ebéd.
13. Délután 4 órakor a Tapolczai Önk. Tűzoltóegyesület gyakorlata, utána a szolgálati érmek kiosztása.
14. Délután 6 órakor táncmulatság özv. Kovács Györgyné kerthelyiségében. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fill. (Egyenruhás tűzoltók belépődíjat nem fizetnek.)
15. Este 9 órakor tűzijáték.

Ez alkalommal előkelő nagyszámú közönség tiszteli meg az egyesületet

dás; valamint az is „itt üssön agyon a ménkü” — és elugrik onnan más helyre, mire a végső szavakat kimondja. Az ajánlás felette érdekes. A gebét eldicséri mindennek, még azt is mondja, hogy „kincsem”-nek a magzatja, a nagydíjat nyerte az anyja a futásban, ez a fia neki. — Kell az 5 forintért? . . . Itt van az érdekesség „Kincsem” utóda, annak fia és 5 forint az ára! . . . A hülye nem látja csak, hogy itt lépre ment . . . de a vevők raja reá ijeszti a komoly vevőre és mielőtt reá igérnének felcsap a cigánnyal, az üzlet kész és a jóhiszemű vevő legtöbb esetben lopott lovat vesz, mit a cigány hetedik vármegyében szerzett „ötön”, mondja a közmondás, vette Kotoriban.

A cigánynak a fő foglalkozása ezek után illetve ezek előtt a semmittevés.

Ha hozzánk jön, rejtett célja van; ha vissza megy falujába, a látottak alapján tervet kovácsol.

Ennek a meggátlá-ára nincs más mód, mint a cigányt röghöz kötni, lovaitól, kocsijától megfosztani; lépését figyelemmel kíséreni, így a cigány nem lehetne ma itten, holnap ottan: Lakatos Nagy Ferkina nem tudna 8—10 falut kifosztani egy év alatt. Mielőtt ezeket tárgyalnám, elmondjuk a cigány mistikus életet, amely gaztetteihez a rugót adja.

(Folyt. köv.)

és a várost, illő tehát, hogy a vendégeket magyaros vendégszeretettel fogadjuk.

Lobogózzuk, diszitsük fel a várost, öltönni ünnepi mezt, hogy megmutassuk az idegennek is, hogy megbecsüljük egyesületünket és azokat, akik azt megbecsülik és örömeiben osztozkodni kívánnak.

Fő-utczánk kövezése.

Ismertettük annak idején, hogy a zalaegerszegi államépítészeti hivatal a Tapolczán átvonuló országút szakaszát a mostani makadam fedanyag helyett bazalt kockakövel óhajtja elkészíttetni.

Gyakorlatból tudjuk, hogy a makadam burkolat, ami nagy forgalmu utunkon nem vált be. Hamar romlik, sok javítást kíván és mégis rossz, poros, sáros, piszkos, egészségtelen.

Ugyanezen tapasztalatok útján kívánja az államépítészeti hivatal az uttest kockakövel leendő kirakását, amely a temető sarkától egészen a gyulakeszi-i és diszeli utelágazásig tart. A községnek pedig a vasutállomástól a temető sarkáig kellene az utat hasonló módon kikövezíttetni.

A Magyar Asphalt Részvénytársaság felhívást, illetőleg információt adott Tapolcza nagyközségnek arra nézve, hogy az u. n. bazalt kiskő és asphalt burkolat között mi a különbség, melyek egyiknek másíknak előnye, illetőleg hátránya.

A kiskőburkolat köveinek felső lapja 9—10 cm. oldalélekkel bír, a kövek vastagsága 9—10 cm. közt váltakozik, úgy az alja mint a kövek közei homomokkal töltetnek ki.

Az aszfaltburkolat 10—12 cm. vastag betonlapra helyeztetik még pedig a hengerelt aszfalt két rétegben.

Az alsó, u. n. kötőréteg, mely 10 cm. vastagságban kavics és aszfaltnak keverékéből áll és erre helyeztetik a tulajdonképeni aszfalt fedő réteg. Az ily módon elkészített aszfaltburkolat gőzhengerrel tömörítetik 4 cm. vastagságra. Tehát ha összehasonlítjuk a két fedőanyag minőségét, első pillanatra is az aszfaltnak nyujtunk előnyt, úgy tartóság mint egyéb szempontok tekintetbe vétele mellett.

A szóban forgó utburkolat főleg a város belterületén, a főközlekedési vonalon terveztetik, mely helyeken nagy súly helyezendő arra, hogy a burkolat a közegészségügyi, köztisztasági, szépészeti és gazdasági szempontoknak egyaránt megfeleljen, ami pedig egyedül az aszfaltburkolat létesítésével volna elérhető.

Mig ugyanis a köburkolaton a dolog természete szerint nyáron óriási por, esős időben pedig sár van, addig az aszfaltburkolat egyöntetű hézagatlan felületénél fogva könnyen tisztántartható és díszére válik azon utcának ahol az elvonul. A közlekedés rajta könnyen, biztosan és zajtalanul bonyolódik le, mig a kövön a közlekedés dőcögős és zajos. Ezen okban leli magyarázatát az, hogy ma már szerte mindenfelé nemcsak a nagyobb városokban, de meg a legkisebb köz-

ségben is aszfaltburkolatot létesítenek.

Felsorolja az értesítés ezenkívül az aszfaltburkolat tartóságát és egyéb előnyeit.

Már most előáll a kérdés, hogy miként óhajtja a község elsősorban a reá eső uttestet elkészíttetni. Ezt megelőzőleg a községnek kérelmezni kellene az államépítészeti hivatal által készíttendő uttestnek aszfalttal leendő elkészítését. Hisszük, hogy a hivatal is méltányolni fogja a község kérelmét. Ami pedig a költségesebb aszfalt fedőanyag készítését illeti, a különbözőzetet kellene a községnek megtéríteni. Ez azonban a községre semmi terhet nem róna. Mert a vasuti állomástól a temető sarkáig elkészíttendő ut készítési költségét, továbbá az említett különbözőzeti összegre fedezetet a községnek a vasuti állomástól befuvarozandó teherárak után kövezet vám címén szedendő csekély díj, amelyet a vasutnál szednének beadna. Ezen összeg, tekintve a Tapolczára érkező nagymennyiségű teherárak, fedezné a költségeket. Igaz, hogy ez a kereskedőket terhelné leginkább, mert azoknak érkezik legtöbb árucikk, de elenyésző csekély összeg mégis az amit nagy átlagban métermázsánként fizetnének, mert tudomásunk szerint egész vasuti kocsirakományánál csak két koronát tenne.

Hogy mennyivel szebb, jobb, egészségesebb volna az uttest aszfalttal leendő elkészítése, azt a fentiek után mindenki belátja. Ugy a községnek, mint az érdekelt kereskedőknek, az említettek figyelembevétele mellett, tehát azon kell lennie, hogy inkább aszfalt burkolatot nyerjen a főutca és a vasuti állomástól bevezető ut.

A nevezett társaság, mely az aszfalt ut készítését javasolja, több bizonyítványt mutatott be, amelyek a burkolat tartóságát, általános jóvoltát igazolják. Így Czelldomölk, Arad, Csorna, Szombathely stb.

Az államépítészeti hivatal, nemkülömben a kövezetvám címén szedendő díj kivetésébe pedig a megyei közigazgatási hatóság is, méltányolva a község kerelmét, beleegyezését adja.

Ismét egy alkalom arra, hogy községünket egy lépéssel a haladás útján előbbre vigyük.

H I R E K.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés volt kedden Gróf Batthyány Pál főispán elnöklétével. A balatonparti vasutra megszavazott segélynek, a 400 ezer koronának kölcsön ügyét döntötték el e gyűlésen. Kolbenschlag Béla főjegyző adta elő a kiküldött bizottság jelentését. Árvay alispán, dr. Hájós Ignác és Udvardy Ignác felszólalása után elfogadták a bizottság jelentését. A bankok ajánlatai közül a magyar jelzáloghitelbankét fogadták el, honnan 50 évi törlesztéssel 4.35 százalékra veszik fel a szükséges összeget.

Hivatalvizsgálat. A múlt számunkban jelzett rendes évi hivatalvizsgálatot Tapolca nagyközségénél Karácsony Kálmán főszolgabíró e hó 29-én tartotta meg Vörös György járási számvevő közbejöttével, mely alkalommal az anyakönyvek és az ügykezelés minden ága beható vizsgálat alá vétettek; a vizsgálat végén főszolgabíró kijelentette, hogy az anyakönyvvezetés kifogástalan, az

Tapolc
ügyvitel f
sét fejezte
községünk
vatalnokok
lentkezett
Negyve
szeminári
iskolafars
lyen talál
megjelent
Fekete G
lantóti, S
Miklós ki
naki espe
A Bal
Imre min
igazgatój
kiséretéb
küldetésb
jelentette
las és k
helyen 1
muzeum
Ma ta
Györgyn
nyári tá
Orszá
gos vas
lesz meg
Ujtás
dicsérete
szer piac
sokat, h
árulják,
helyezé
helyes é
a sár, s
nemüke
sem haj
Kánik
után, an
teljes va
val a m
tött a n
hová tel
hideg v
Csak kö
mert a
nyelk
Term
kevés a
inktól h
elégítő.
rozs an
burgony
messel
ken, ah
fellépett
kiszagd
babonás
zéshez.
gazdái
a kellő
tásaink
kenti, a
jo term
Kikö
nagy k
teher k
robban
anyag
lammé
goznak
új gőz
red—T
hároms
Az
ügyek
desérő
a bala
mondja
H
Ez a v
A
kittün
a hiány

ügyvitel felett pedig általában megelégedést fejezte ki, ami tanúsága annak, hogy községünk vezetése pontos, rendszerető hivatalnokok kezében van. Panaszos nem jelentkezett.

Negyven éves találkozó. A veszprémi szemináriumot ezelőtt negyven évvel végzett iskolatársaknak a múlt héten volt Keszthelyen találkozója. A jubiláris ünnepélyen megjelentek: Dunszt Ferenc dr. apátplebános, Fekete Gergely zsidó, Bognár Károly káptalanbíró, Székér László halimbai, Hankóczy Miklós kisbéri és Szücs Mór négykapornaki esperes plebánosok.

A Balatoni Múzeum új palotája. Szalay Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója, Mihalik József királyi tanácsos kíséretében Keszthelyen járt a hivatalos kiküldetésben. Szalay Imre ez alkalommal bejelentette a képviselőtestületnek, hogy a vállas- és közoktatásügyi tárca terhére Keszthelyen 172.000 korona költséggel a balatoni múzeumnak palotát emelnek.

Ma tartja az Ipartestület özv. Kovács Györgyné vendéglőjének kerthelyiségében nyári táncmulatságát.

Országos vásár. A tapolcai nyári országos vásár holnapután, 3-án — kedden — lesz megtartva.

Ujtás az élelmiszer piacon. Városbíránk díeseretes ujtást óhajt behozni az élelmiszer piacon. Kötelezi ugyanis a zöldségárúsokat, hogy a zöldségtermékeket ne a földön árulják, hanem két bakra fektetett deszkára helyezik és onnan árúsítják. Nagyon helyes és üdvös intézkedés, mert így sem a sár, sem a por nem lepheti be a zöldségtermékeket s nem kell a vevőközönségnek sem hajlongva vásárlását eszközölni.

Kánikula. A hosszú kellemetlen időjárás után, amely július közepéig tartott, végre teljes valóságában beköszöntött a kánikulával a meleg is. A múlt héten perzselve sütött a nap; siet is mindenki a fürdőbe, aki hová teheti; mi itthon kárhözottak pedig ami hideg vizű tavunkban hűtjük le magunkat. Csak közbe-közbe egy kis eső is lenne, mert a mi vidékünk talajában kapás növényeink hamar megérik a tartós szárazságot.

Terméseredmény. Vidékünkön ugyan kevés a gabonatermő föld, de amint gazdáinktól halljuk, a termés nálunk teljesen elégitő. A buza ugyan gyengén fizet, de a rozs annál szebb terméseredményt mutat. A burgonya, repa, kukorica is igen szép eredménnyel kecsegtet. A szőlőben egyes helyeken, ahol kellő időben nem permeteztek, fellépett a peronoszpóra, különösen azon kisgazdáknál, akik annyira ragaszkodnak a babonás hitű Péter-Pál heti első permetezéshez. Legjobb iskola a tapasztalat. Talán gazdáink is tanulnak kárunkon és a jövőben a kellő időben permeteznek. Bő termés kilátásainkat a peronoszpóra természetesen csökkentti, ámbar nagyobb szőlősgazdák hasonló jó termést remélnék, mint a múlt évben volt.

Kikötő Tihany alatt. A füredi oldalon nagy kikötőt épített az állam személy és teher közvetítő gőzösök számára. Dinamittal robbantják fel az óriási sziklakat, hogy az anyagot felhasználják a kikötőhöz. Az állam mérnökök, munkások lázas erővel dolgoznak. Állítólag a nemrég vízre bocsátott új gőzös fogja ezt az utat jární Balatonfüred—Tihany—Balatonföldvár közt naponta háromszor.

Az új vasut épületei. A kereskedelmi ügyek minisztere most adta közzé a működéséről szóló jelentését. Ebben említést tesz a balatonvidéki vasutról is. A jelentés azt mondja, hogy a vasut létesítésénél kettős cél

lebegett a kormány és a törvényhozás szeme előtt. Először a Balaton egész parti vidékének az országos vasúthálózatba való befoglalása s ezáltal annak gazdasági fellendítése. Másodszor a kies fejlődésre képes fürdő- és nyaraló-telepek a modern kor emberére nézve eddig szinte megközelíthetetlen volt egész léncolatának a székesfővárossal való közvetlen összekapcsolása, ami nagy befolyással lesz a vidék és mindenekelőtt Zalamegye gazdasági fellendülésére is. Az új vasútvonal építkezésénél érdekes és nagy jelentőségű ujtással is kísérletet tett a kormány. Ugyanis ennél a vasutnál történt először kísérlet arra, hogy a vasuti épületek, azok rendeltetésénél fogva alig elválasztható szabványosság az átszelt vidék és környezet képébe összhangzatosan illeszkedhessenek be. E célból a Balatonpart mentén emelt épületek magyaros díszítőelemeket nyertek. Remélhetőleg ez ösztönzésül szolgál az újabb nyaralók építőinek is, hogy a magyaros építési és díszítési formákat alkalmazzák és fejlesszék.

Katonák Tapolcán. Folyó hó 2-án és 5-én zágrábi tüzérek érkeznek Tapolcára és 2—2 napi pihenő után folytatják útjukat Hajmáskér felé. Mindket alkalommal 300—300 közkatonára, 20—23 tiszttel, 250 lóval érkeznek.

A peronoszpóra elleni védekezésre hívja fel újból a vármegye alispánja a szőlősgazdákat.

Tűz Kapolcson. Julius 24-én Kapolcson Kamandi István 8 éves kis fiú a pajtában cigarettára gyújtott. Az égő gyufát a szalmára dobta, amitől tüzet fogott a pajta tejeje és a nagy szélben a tűz gyorsan terjedt és dacára a lakosság megfeszített munkájának, mégis 16 lakóház és melléképület égett le, mintegy 30 ezer korona értékben. Annyi az intő példa, mégsem vigyáznak a szülők, hogy a gyermek gyufához ne jusson.

Motoros közlekedés Tapolca és Sümeg között Sümegről írják:

— Atdál Uram esőt, nincs köszönet benne!

Mi is elmondhatjuk a főlshajtó gazdával: — Atdál Uram vasutat, nincs köszönet benne.

Értjük a börgönd—tapolcai vonalat.

Héj, mi sümegiek is mennyi reményt fűztünk ehez a vasúthoz. Ringatóztunk a dus reménységben, minő pompás vasuti összeköttetésünk lesz az ország szívével, Budapesttel. Azt hittük, vége szakad az ukk—celldömölki—győri óriás kerülőnek, az ukki és celldömölki órákig tartó kellemetlen, unalmas, pénz- és időpazarló várakozásnak: egyenes és gyors összeköttetésünk lesz Budapesttel.

Csalódtunk!

Most már jár a vonat, a Balaton zalai partja gazdagabb a vasutal, mi pedig szegényebbek vagyunk a dus reménységgel.

Vasuti összeköttetésünk valamennyi mizériája megmaradt. Egyetlen egy előnyt szerzett az új vasut: még egy összeköttetést kaptunk Budapesttel, mert a délután 4 óra 40 perckor induló vonat csatlakozást nyert a Czelldömölkről 5 órakor induló gyorsvonattal.

Tehát ez az egyetlen előny is a hosszú győri kerülőre szorít bennünket. Ezeket a mizériákat csakis az szüntetné meg, hogyha a börgönd—tapolcai vonalat az állam tovább építené Ukkig, esetleg Czelldömölkig, illetve ezt a vasutat is a börgönd—tapolcaihoz hasonlóvá alakíttatná s egységesé tenné. Azonban ha ez idővel meglesz is, hamarosan kilátás nincs rá.

A forgalmi bajok enyhítésére jó eszméje támadt Polgár József sümegi körjegyzőnek. Tapolcától Sümegig motoros közlekedést kíván, hogy ekként Tapolca megszűnjék ránc nézve szinte a világ vége lenni és gyors és folytonos csatlakozást nyerjünk a Tapolcán sűrűn közlekedő vonatokkal.

Ezt a kívánságot már kérvénybe is foglalták s Lukonich Gábor dr. most gyűjti az érdekeltég aláírásait a kérvényre.

Körjegyzőválasztás. Taliándörözdön a nyugalomba vonult Deák Antal körjegyző helyett július 31-én volt a körjegyző választás. 3 pályázó volt, kik közül egyhangulag Nusal József lett megválasztva.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi július hó 1-től további intézkedésig a Balatonon Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 30 pcor, délben 12 ó. 15 pcor, d. u. 6 ó. 20 pcor és este 7 ó. 30 pcor. Révfülöpről Badacsonyba indul naponként reggel 7 ó. 55 pcor, délután 1 ó. 40 pcor, d. u. 6 ó. 50 pcor és este 8 ó. 40 pcor. Badacsonyból Fonyódra indul naponként d. e. 8 ó. 55 pcor, délután 2 ó. 40 pcor és este 9 ó. 40 pcor. Fonyódról Badacsonyba indul délelőtt 9 ó. 25 pcor, délután 4 ó. 10 pcor és este 9 ó. 40 pcor. Badacsonyból Révfülöpre indul reggel 5 ó. 15 pcor, délelőtt 9 ó. 50 pcor, délután 4 ó. 40 pcor és este 10 ó. 10 pcor. Révfülöpről Balatonboglárra indul reggel 6 ó. 15 pcor, délelőtt 10 ó. 50 pcor, délután 5 ó. 45 pcor és este 6 ó. 55 pcor. E menetrend csatlakozik a Budapest és Nagykanizsa felé Bogláról induló vonatokhoz. A hosszú járatu és a Balaton többi kikötői között közlekedő hajók menetrendjét olvasóink lapunk kiadóhivatalában betekintheik.

A könnyen oldódó szappan a ruhát gyorsan tisztítja s a piszkot eltávolítja, anélkül azonban, hogy a fehérnemű fonátját megtámadná. Ellenben a nehezen oldódó szappannal való dörzsölés a fehérneműnek ártalmas. Minden takarékos háziasszony tehát a könnyen oldódó „Szarvas“-jegyű „Schicht“-szappant fogja más szappannal szemben előnyben részesíteni. Tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk

HIRDETÉS.

A helybeli zárdában valláskü-lönség nélkül leányok polgári isko ára előkészítettnek. Továbbá zongora, német és rajzoktatásban is részesülnek.

Tandij polgári oktatásért havonként 10 korona, zongora tanítás 10 korona, német és rajz-tanítás 2—2 korona. Jelentkezni lehet bármikor a

Zárdafőnöknőnél.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitérő könyökrendszerű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám“ centrifugális fogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja“ borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseleshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schlotrumpl és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányai-
val. A sajtó felső része acél, alsó része fa-
szerkezet, ennél fogva a must sehol sem
érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fá-
val, ami a must színét, ízét, zamatját nem
befolyásolja. A törkölyt sem kell összevaga-
dalni, hanem kisebb darabokban is könnyen
ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az
1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasá-
gi, az 1906. évi nagyváradi orsz. kiállítá-
sán a cég borsajtoi első díjjal, aranyérem-
mel lettek kitüntetve. A cég ingyenes ár-
jegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek
szívesen megküldi.

Hány 48-as honvéd él még? A vidéki
honvédegyesületekből beérkezett jelentések
szerint az országban még mintegy 8 ezer
nyugdíjas negyvennyolcas honvéd él. Tábor-
nok már csak egy van: Görgey Arthur fő-
vezér. Ezekon kívül él még 18 törzstiszt, 617
tiszt és 7192 altiszt és közvitéz. Mivel azon-
a tehetősebb volt 48-as honvédek közül a
legtöbben nem veszik igénybe a nyugdíjat,
bátran állíthatjuk, hogy még mindig körül-
belül 10 ezer 48-as honvéd él.

A KÖZSÉG HÁZÁBÓL.

Tapolcza nagyközség előljárástól.

3886. szám.
1909.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljárástól által
közhírré tétetik, hogy Tapolcza nagy-
községnek 1909. évi **utadó ki-
vetési lajstroma** a község-
házánál 1909. évi július hó 24-ik
napjától bezárólag augusztus hó 7-ik
napjáig terjedő 15 napon át közszem-
lére kitéve lesz, mely idő alatt azt az
adózó felek betekinthezik s netáni fel-
szólamlásokat Zalavármegye közigaz-
gatási bizottságánál írásban benyúj-
thatják.

Elkésve beadott felszólamlások nye-
lembe vétetni nem fognak.

Kelt Tapolcza, 1909. július hó. 23.

Horváth Jenő **Marton Gyula**
főjegyző. h. bíró.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közön-
séggel a balatonvidéki vasut megnyil-
tával **Badaacsonyan**, a

Hablány és Neptun

szállodában kényelemmel berendezett
szobák állanak a fürdővendégek ren-
delkezésére. Balatoni fürdő közvetlen
a szálloda mellett. Szép árnyas park.
**Küünő magyar konyha, csakis bada-
acsonyi borok**, a legmértányosabb
árakon. Vasutállomás közvetlen a szál-
loda előtt.

Számos látogatást kér

Porkoláb László
szálloda és fürdőbérő.

2-3

**Kapható kátrány-aszfalt
lemez, kátrány,
karbolium, grossol, stukatur-
nádfonat és égetett mész a
legolcsóbb áron.**

**Keszler Aladárnál,
Tapolczán.**

3-52

ELADÓ 4 drb. szüreteléshez
igen alkalmas tölgy-
fakád egyenkint 36
hectó ürtartalommal.

Bővebbet:

1-3

Bérgazdaság Tótvázsony.

TANONCZNAK

azonnal felvétetik egy jó esa-
ládból való fiu

özv. Kovács Györgyné
vendéglőjébe.

2908, 1909. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint
dr. **Kaszás Karoly** ügyvéd tapolcai lakos
végrehajthatónak, **Rédler Ferencné** sz. Mar-
ton Erzse taliándörögdi lakos végrehajtást
szenvadó elleni 137 korona 37 fillér és jár.
iranti végrehajtási ügyében az árverés a
tapolcai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság
területén levő 1. a tal.-dörögdi 712 sz. tkv.

ben 470. hrsz. I-ső dűlői szántóból Marton
Erzse 1/2 illetőségére 171 korona, 2. a ta-
liándörögdi 320. sz. tkvben 676. hrsz. fel-
sőerdői erdőből Marton Erzse 6/30 illetősé-
gére 9 korona, 3. a tdörögdi 231. sz. tkv-
ben 93. hrsz. ház, udvar és kertből Marton
Erzse 1/2 illetőségére 172 korona, 4. a ta-
liándörögdi 19. sz. tkvben felvett követke-
ző ugyanannak tulajdonát tevő ingatlanok-
ra u. m.: † 23. hrsz. ház, udvar és kertre
460 korona, † 706.b hrsz felsőerdői erdőre
84 korona, † 999/b hrsz. baksai szőlőre
58 korona, † 488 a/3 hrsz. II ik dűlőbeli
szántóra 437 korona, 5. a tdörögdi 866.
sz. tkvben 843. hrsz. pénteki dűlőbeli szán-
tóból Marton Erzse, Rédler Ferencné 333/7500-
ad illetőségére 11 korona 52 fillér, a C) 4
sor alatt bekeblezett haszonélvezeti jog fel-
tétlen fentarásával, 6. a tdörögdi 496. sz.
tkvben † 332. hrsz. ház, udvar kert és
szőlőből ugyanannak 6/18 illetőségére 252
korona, 7. a tdörögdi 533. sz. tkvben I.
815. hrsz. csapási szántóból ugyanannak
49/140 illetőségére 316 korona 3 fillér, 8. a
tdörögdi 33. tkvben 893. hrsz kenderföldi
szántóból ugyanannak 7/600 illetőségére 28
korona, a tdörögdi 29. sz. tkvben 879/a
hrsz. kenderföldi szántóból ugyanannak 1/3
illetőségére 67 korona, az ugyanott † 819/a
hrsz. csapási szántóból 1/3 illetőségére 182
korona, az ugyanott † 1093/d hrsz. haraszi
legelőből 1/3 illetőségére 33 korona kikiál-
tási árban elrendeltetik és az árverés meg-
tartására határnapul

1909. augusztus 23. napjának d. e. 10 órája
Taliándörögdi község házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árnak két
harmadánál alacsonyabb áron el nem adat-
nak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a
kikiáltási árnak 20%-át készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapírban a kiküldött ke-
zéhez letenni, esetleg a bíróságnál való elő-
leges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi
hatóságnál és Taliándörögdi község házában
betekinthetők.

A királyi járásbíróság mint telekkönyvi
hatóság.

Tapolczán, 1909. május hó 11. napján.

P'app, királyi járásbíró.

NÉMETH JÓZSEF
kádármester
Tapolcza, Baacsányi János utca, a literező átellenében.

A n. é. közönség szives pártfogásába ajánlja
ujjonnan berendezett műhelyét.

Elvállalja kis és nagy hordók készítését, va-
lamint javítási munkákat, méltányos árak
mellett.

2-4

**Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva
készítenek:**

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolcza (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámjából.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsír,
háj és zsírszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja allandóan nagy választék raktárát, **Nechwila Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permeterző egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő **Rakóczy**, légnymásu, **Mayfarth** és **Eclair** vermores permeterzők, melyeket gyári áron beszállít rendelkezésre.

Szénkénevezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kaysar varrógépek golyos csapágyal.

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprések**ből, **Lütichi** és **Pieper** vadászfegyverekből, mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz első rendű AUSZTRIA permeterzőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyús kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkénevező és permeterző gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permeterző géprészeket.**

6-52

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb.iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

16-25

Kovald Péter és Fia cég.

Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlja az összes gazdasági és szőlészeti gépek alapos javítására berendezett gépjavító műhelyét.

Nagyválasztékú gépraktárát melyben az összes gazdasági, szőlészetihez szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

Permeterzők, szab. szénkénevező fesskeadók, borsajtolók, szőlőtörők, nagyon egyszerű **borszivattyú gépei** melyek szűreti alkalomkor is legjobban megállják helyüket, az eddigi szivattyukat felülmulja tartosságban és egyszerű kezelésben, teljes felszereléssel legfinomabb gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a **szab. Rakóczy** permeterző gépeit, mely munkaképességben, is még egyszer annyit képes végezni mind az eddigi forgalomban levő permeterzők, nincs gumi kiszakadás és így nincs munkazavar.

Permeterzőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron, gumitárcsák jótállás mellett, **sodyfronatok** bármely méretben.

Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók.

16-52